

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)

Oppimisen tuen uudistus esiopetuksessa

		Vaikutus		
		negatiivinen (-1)	neutraali (0)	positiivinen (+1)
Lapsen edun ensisijaisuus (LOS, 3 artikla)				
Miten päätös tai hanke edistää lapsen etua ja oikeuksia?				x
Perustelut:	Opetussuunnitelman päivitys vahvistaa lapsen oikeutta saada yksilöllistä ja oikea-aikaista tukea oppimiseen ja hyvinvointiin. Uudistus perustuu lapsen etuun: se selkeyttää tuen rakenteita ja tukee varhaista puuttumista, mikä ehkäisee ongelmien kasaantumista.			
Hyvinvointi ja terveys				
Miten päätös tai toimenpide vaikuttaa lasten terveyteen ja hyvinvointiin?				x
Perustelut:	Uudistus edistää lasten hyvinvointia vahvistamalla esiopetuksen tuen järjestelmällisyyttä ja saavutettavuutta. Selkeämmät toimintamallit ja yksilöllinen tuki vähentävät oppimiseen ja vuorovaikutukseen liittyvää kuormitusta, mikä tukee lapsen emotionaalista ja sosiaalista hyvinvointia. Varhainen tuki voi myös ehkäistä pidempiaikaisia oppimisvaikeuksia tai syrjäytymisen riskiä, ja se lisää lapsen kokemusta nähdyksi ja ymmärretyksi tulemisesta arjessa.			
Osallisuus ja kuuleminen (Hallintolaki 31 §, 34 §)				
Onko lasten ja nuorten osallisuus huomioitu suunnittelussa?				x
Perustelut:	Lasten osallisuus on huomioitu esiopetuksen opetussuunnitelmatyössä hyödyntämällä havainnointia ja lapsille soveltuvia haastattelumenetelmiä. Näiden avulla on tuotu esiin lasten kokemuksia arjesta, tuen tarpeista ja turvallisuuden tunteesta. Tämä vahvistaa lasten mahdollisuutta tulla kuulluiksi itseään koskevissa asioissa ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti.			
Esteettömyys ja saavutettavuus				
Miten päätös tai toimenpide vaikuttaa lasten esteettömyyteen ja saavutettavuuteen?				x
Perustelut:	Uudistus parantaa pedagogista saavutettavuutta, kun tuen muodot ja käytännöt selkeytyvät ja yhdenmukaistuvat. Uudistus tukee sitä, että jokaisella lapsella on oikeus osallistua esiopetukseen omista lähtökohdistaan, riippumatta esimerkiksi tuen tarpeen määrästä, kielitaidosta tai toimintakyvyn rajoitteista. Kun tuki on suunnitelmallisempaa ja ennakoitavampaa, esiopetuksen arki muuttuu saavutettavammaksi kaikille lapsille.			
Koulutus ja oppimismahdollisuudet				
Miten päätös tukee lasten oikeutta laadukkaaseen koulutukseen ja oppimismahdollisuuksiin?				x
Perustelut:	Uudistus tukee lasten oikeutta laadukkaaseen koulutukseen vahvistamalla oppimisen tuen rakenteita esiopetuksessa. Selkeämmät toimintamallit, oikea-aikainen ja tarpeisiin vastaava tuki sekä henkilöstön työn suunnitelmallisuus mahdollistavat laadukkaamman opetuksen kaikille lapsille. Uudistus edistää yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia ja ehkäisee oppimisen eriarvoistumista jo esiopetusvaiheessa.			
Erityistarpeet ja tukiopetus				
Miten päätös tai toimenpide vaikuttaa tukea tarvitsevien lasten mahdollisuuksiin osallistua opetukseen?				x
Perustelut:	Uudistus vahvistaa tukea tarvitsevien lasten mahdollisuuksia osallistua opetukseen täysipainoisesti. Tuki määritellään selkeämmin ja se on jatkossa paremmin ennakoitavissa ja kohdennettavissa lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Tämä parantaa osallistumisen mahdollisuuksia ryhmän toimintaan ja tukee inklusiota. Uudistus myös edellyttää, että tuen suunnittelussa huomioidaan lapsen oma näkemys, mikä vahvistaa osallisuutta.			

Yhteisön osallistuminen ja tukiverkostot

Miten päätös tai toimenpide tukee lasten sosiaalisia suhteita, yhteisön osallistumista ja perheiden osallisuutta?			
			x
Perustelut:	Opetussuunnitelman päivitys korostaa tuen järjestämistä osana esiopetuksen arkea, mikä mahdollistaa lasten osallistumisen ryhmätoimintaan omista lähtökohdistaan. Tämä edistää vertaissuhteiden rakentumista ja sosiaalista osallisuutta. Kun tuki suunnitellaan lapsen tarpeiden mukaan ja varhain, vältetään eristäviä ratkaisuja ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä. Lisäksi huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön merkitys korostuu tuen suunnittelussa, mikä tukee perheiden osallisuutta ja kumppanuutta esiopetuksen kanssa.		

Turvallisuus ja elinympäristö

Miten päätös vaikuttaa lasten elinympäristön turvallisuuteen ja hyvinvointiin (esim. asuinalueet, koulumatkat)?			
			x
Perustelut:	Uudistus tukee lasten mahdollisuuksia käydä omaa lähikoulua esiopetuksesta perusopetuksen loppuun saakka, mikä vahvistaa arjen sujuvuutta ja turvallisuutta. Lähikoulun saavutettavuus vähentää tarvetta pitkiin koulumatkoihin ja edistää lasten hyvinvointia sekä yhteisöllisyyden kokemusta omassa asuinympäristössä.		

Lapsen oikeuksien sopimus (LOS, 3 artikla)

Miten päätös tai toimenpide tukee YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen noudattamista?			
			x
Perustelut:	Opetussuunnitelman päivitys tukee vahvasti YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisiä periaatteita, kuten lapsen edun ensisijaisuutta (art. 3), oikeutta osallistua itseään koskeviin päätöksiin (art. 12) sekä oikeutta saada laadukasta koulutusta (art. 28). Lasten osallistaminen valmisteluun sekä tuen yksilöllisyys ja saavutettavuus heijastavat sopimuksen kokonaisvaltaista toteutumista esiopetuksessa.		

Varhaiskasvatustaki (20 §, 24 §)

Miten päätös tukee varhaiskasvatuksen osallisuutta?			
			x
Perustelut:	Opetussuunnitelman päivitys lisää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistyötä erityisesti oppimisen tuen suunnittelussa ja toteutuksessa. Tämä vahvistaa varhaiskasvatuksen henkilöstön roolia lapsen tuen tarpeiden tunnistamisessa ja tukitoimien käynnistämisessä, mikä lisää varhaiskasvatuksen osallisuutta lapsen oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Yhteistyön tiivistyminen parantaa lapsen sujuvaa siirtymää varhaiskasvatuksesta esiopetukseen.		

Perusopetuslaki (21 §, 47 a §)

Miten päätös tukee koulutuksen arviointia ja lasten osallisuutta oppilaskunnassa?			
			x
Perustelut:	Vaikka esiopetuksessa ei vielä ole oppilaskuntaa samalla tavalla kuin perusopetuksessa, opetussuunnitelman päivitys korostaa lasten kuulemista ja osallisuutta omaa oppimistaan koskevilla asioilla. Tämä luo pohjaa lapsilähtöiselle arviointikulttuurille ja vahvistaa osallisuuden periaatteita jo varhaisessa vaiheessa, mikä tukee myöhemmin sujuvaa siirtymää perusopetuksen osallisuusmuotoihin.		

Lukiolaki (33 §, 56 §)

Miten päätös tukee opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja koulutuksen arviointia?			
			x
Perustelut:	Esiopetus ei kuulu lukiolain soveltamisalaan, mutta varhainen ja laadukas oppimisen tuki luo perustan opiskelijoiden onnistumiselle myöhemmillä koulutusasteilla. Varhaisessa vaiheessa tunnistetut ja kohdennetut tukitoimet ehkäisevät oppimisen vaikeuksien kasaantumista. Varhaisen tuen vahvistaminen edistää koulutuksellista tasa-arvoa ja osallistumista koko koulutuspolulla, mikä on keskeistä myös opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien ja koulutuksen arvioinnin kannalta.		

Nuorisolaki (72/2006)

Miten päätös tukee nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia?			
			x
Perustelut:	Esiopetusikäiset eivät vielä kuulu nuorisolain varsinaiseen kohderyhmään, mutta päätös voi epäsuorasti edistää lasten osallisuutta ja kuulluksi tulemistä esiopetuksen arjessa. Varhainen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa omiin asioihin luo tärkeän perustan osallisuuden kehittymiselle myöhemmissä ikävaiheissa ja tukee lapsen toimijuutta pitkäjänteisesti.		

Yhteensä negatiivisia, neutraaleja ja positiivisia:	0	0	13
---	---	---	----

Lopputulos **13**